

man havde sat Taxterne op. Det har Udvalget paa ingen Maade turdet gaa ind paa at anbefale, tværtimod, vi mene, at med det bethdelige Statsstiftskub, som dette Selskab jo faaer, og med de bethdelige Fordele, det i Virkeligheden høster af sin privilegerede Stilling, kan det forlanges, at det holder sine Taxter nede paa et saa lavt Punkt, at det ikke bliver hæmmende for Exporten af Havesager og ganske særlig for Frugterporten. Det er en bekjendt Sag, at i det sidste Par Aar har Frugt dyrkningen hos os taget et ret bethdeligt Opving, saa at der er Udfigt til, at der her fra Landet med Fordel kunde udføres til Udlandet dels umoden Frugt, dels Produkter tilberedte af Frugt. Men dersom det nu skal ligge i det forenede Dampstiftselskabs Haand at ødelægge alt dette gennem en Aktord med Ministeren, hvorigennem det faaer saa meget højere Taxter, at de Beregninger, hvorunder Frugtkulturen er begyndt, og Frugterporten sat i Værk, ikke slaar til, ville vi derigjennem tilintetgjøre en Industri, der navnlig for de mindre Bemidlede og de mindre Agerbrugere vilde have sin store Betydning. Udvalgets Standpunkt er derfor at opfordre Ministeren til at fastholde de tidligere gjældende Frugtattaxter, i det Mindste i Princippet. Det er forøvrigt, som jeg allerede tillod mig at bemærke ved første Behandling, et af disse Exempler, der vise, hvor lidet man i Virkeligheden er betrygget ved en saadan Aktord og Kontrakt med det forenede Dampstiftselskab. Her er i Virkeligheden kun een Vej at gaa, naar man vil komme til en sikker og for det Almene betryggende Ordning af dette Forhold, og det er at gaa over til Statsdrift. Naturligvis er dette ikke Alt, thi der er jo Andet at tage Hensyn til som Sernbanetaxter og Sligt, men vil man have fuld Garanti, er Statsdrift efter min Mening dog den eneste Vej, man kan gaa. Jeg retter ikke nogen Hævdelse mod det forenede Dampstiftselskab, thi dette bestaaer af Aktionærer, som ikke blot ere berettigede, men ogsaa til en vis Grad, i det Mindste for Beshyrelsens Vedkommende, forpligtede til at se paa Aktieselskabets Fordel, men Aktieselskabets Fordel er jo ganske sikkert ikke Samfundets Fordel i den Forstand, at de ikke kunne kollidere og da ogsaa have kollideret ved mange Leiligheder. Først naar der bliver et Foretagende, der er fuldstændig ordnet og kontrolleret og ledet fra Statens Side, først da kunne de store Summer, der ere offrede paa Sernbaner og paa Anlægget af Eshjerg gennem mange, mange Aar, ikke blot paa Byen og Havnene, men navnlig ogsaa paa selve Overfarts- og Trafikforholdene, komme til at give virkelig Nytte.

Jeg skal derfor benytte Leiligheden til under Omtalen af disse Taxtforhold paany at anbefale at fastholde det Forslag, hvortil de nærmest slutte sig, nemlig Forslaget til en Bevilling til Ronten Eshjerg—Barkeston. Dernæst er der under Nr. 199 omtalt et Samraad, der anbefaler den bedre Ordning af Forholdene ved Nymindegab. Disse Forhold ved Nymindegab have jo i en Række af Aar været Gjenstand for næsten uendelige Undersøgelser, og de staa i Forbindelse med Skjernaadeltaets Afvanding, idet Vandet fra Skjernaa ikke kan komme ud af Ringkjøbing Fjord, med mindre der er et ordentligt Udløb gennem den Tange, der skiller Ringkjøbing Fjord fra Besterhavet. Dette har ogsaa Betydning derigjennem, at en saadan Gjenemskjæring eller Regulering af Vandstandsforholdene i Aaen vil have stor Betydning for den omliggende Egn ved, at den bliver Grundlaget for en Fisterihavn paa Vestkysten af Sylland, hvis det virkelige viser sig, at medens de øvrige Fisterihavne, der ere projekterede, alle ere beliggende, saaledes, at Udgangen til dem vil blive mere eller mindre vanskelig under stormfuldt Veir, vil derimod en Fisterihavn derneede være let tilgængelig og medføre bethdelige Fordele. Uagtet man har overveiet denne Sag og der har været nedsat en Kommission om Skjernaadalens Afvanding og til at maale og beregne Vandstanden og Vandstandsforholdene ved Ringkjøbing Fjord, er Resultatet stadig blevet Kul, og Udfigterne ere blevne ringere. Jeg antager, at Grunden dertil er de meget bethdelige Beføstninger, som et saadant Foretagende vil medføre. Skulde der naaes Noget af virkelig Betydning der, vilde det være nødvendigt at følge den Plan, der gaar ud paa at gjenemskjære den Sandrevle eller Sandtange, der skiller Ringkjøbing Fjord fra Besterhavet, saa at Udløbet blev lige vest for Skjernaaens Munding tværsigjennem Tangen, at der blev en Udseiling gennem denne, der kunde afgive en permanent og let Seilrende ind til Fjorden og sætte denne i Forbindelse med Besterhavet. Det har man, som det synes, imidlertid stillet i Vero derovre, muligvis affrækket ved de store Udgifter og den Passivitet, der er vist herovre fra, og derfor har man sat sig i Bevægelse, for at faae tilveiebragt noget Midlertidigt, som ganske vist ikke er videre glimrende og ikke vil tilfredsstille i Længden, men antages i det Mindste at have den Fordel at gjøre det muligt for Vandet fra Skjernaaen at komme lettere ud, saa at de store Opdæmninger af Vandmassen derved forhindres. Det gaar nemlig ud paa en mindre Gjenemskjæring af denne Sandrevle, og Beføstningen er ogsaa meget